

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИИ

2014 сыл
Олунньу
12 күнэ
Сэрэдэ
№ 19-20 (10976)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭҔЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

«Быйаг» ХЭО салайааччыта Р.Е. Окорочов 2014 сылга VI спортивной оонньууларынан сибээстээн улахан контрактнай үлэлэргэ кыттар былааннарын иһитиннэрдэ. Тэрлэтэ ааспыт сылы кыра барыстаах түмүктээбит, ылар иэһэ 10-тан тахса мөл. солк., биэрэр иэһэ биэр оччо эбит. Руслан Егорович бу иэстэри эйдэмнээхтик быһаарсар ордугун бэлиэтээтэ. Б.д. 15 күнүгэр диэри үлэһиттэр уопускаа сылдьаллар, ол да буоллар трактордар олорчу өрөмүөннэммиттэр, автотранспорт — 50%-на. Билигин Хатырык-Түбэ суолун, өрүс унуордаабы Арбын, Көбөкөн, Фругзе, 2 Хомустаах суолларын көрөллөр-истэллэр.

Киин библиотека директора М.Р. Софронова тэрлэтэ 66 үлэһиттээһин, онтон 40-на специалистар, 75%-на үрдүк үөрэхтээхтэр диин билиһиннэрдэ. Соторутаабыта аттестацияны 36 үлэһит ааспыт, 2 үлэһити кытта биэр сылга контракт түһэрсиллибит. Хамнастарын ыла илик эбиттэр, биэр үксүн бу графигын поселениелар тутуспаттарын быһытынан. Култура сылынан сибээстээн Майя Романовна библиотечнай ситим объектарын улуус дьаһалтата ураты болдомтово ылан көрүүн-истиэн наадатын бэлиэтээтэ.

Бээтинсэ ИДМ министрэ В. Кошелев тахсыахтаах, киини отдел үлэтин-хамнаһын билсиктээх уонна нэһилиэнньэни кытта көрсүөхтөөх. Манна даҕатан эттэххэ ИДМ министрэ соторутаабыта ытыгылыбыт интернет-опроска нэһилиэнньэ саамай улахан апаратытаахтаах уонна чизинэй салайааччы быһытынан бастакы миэстэҕэ тахсыбыта.

ОдКХ салаатынан улахан тымнылар этэнгэ ааспыттар, 2 Хомустаахха чох тизиллэбит, өрүс унуордаабы нэһиликтэргэ бу күнүргэ уматкы эмиэ миэстэтигэр тиэрдиллиэҕэ. 2014 сылга Фрунзега котельнай реконструкцията саҕаланнахтаах, былаан быһытынан бу сылга Түбэҕэ, Салбагна уонна Нам сэл. иттиги ситимэ саҕардыллан оҥоһуллуохтаах.

Улуус баһылыгын тутуу салаатыгар солбуйааччы С.С. Матвеев иһитиннэригинэн VI спортивной оонньуулар мероприятияларын былаана ситтэ, министрстволарынан сөбүлэһиллэн бу күнүргэ дьаһал тахсыахтаах.

Ааспыт нэдиэлэҕэ Роспотребнадзор салайааччыта М.Е. Игнатова тахсан оонньууларга ас-үөл атытын, дьоннору олохсугу боппуруостарыгар сүбэ-мунһабы ыытта, рекомендациялары оҥордо. Ону тэнгэ республика счетнай палатата улуус мунһабын кытта Сөбүлэһиттэ түһэрсиллэбит. Бу чэппиэргэ Үөдэйгэ А.Н. Ядреев Анаҕас суругун ис хоһоонунан манна интэриэстээх салайааччылар кыттылыах «Төгүрүк остуол» ытыгылыаҕа, Ил Түмэнтэн депутатпыт А.И. Еремеев кыттыыны ылыаҕа. Ити күн Нам сэл. ыччаттарга аналлаах вакансиялар дьаарбанкалары ытыгылыаҕа.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

СР правительствотын отчуота

НАМ.СР правительствотын 2013 сыллаах үлэтин отчуоттун мунһах олунньу 6 күнүгэр «Сардана» кинотеатрга буолла. Отчуоту истэ, сэнгээрэ, тэрлэтэ салайааччылар, нэһиликтэр баһылыктара, село олохтоохторо кинотеатр саалатыгар толору муһуннулар. Отчуотка СР правительствотын бары салайааччылар, министрээрэ бааллар. Правительство председателин солбуйааччы Ф.В. Габышева 30 мүнүүтэлээх дакылаат

нэһиликтэ олохтооҕо Рыкунов Н.Ф., үлэ уонна спорт бэтэрээнэ биэрдэ, кырдыаҕас киһини көрө ылбыт эбит. Атын улуустарга кырдыаҕас дьону көрөн-харайан олохторо приемнай дьыэ кэргэнгэ 15 тыһ. солк. харчы көрүллэр эбит диин хаһыакка аахпыт. Онтон кинилэргэ тоҕо ол харчы көрүллүбэтин туһунан ыйытта. Кырдык даҕаны, тоҕо бу харчы Нам улуусугар көрүллүбэтин мустубут дьон интэриэһиргээтэ. Маны улуус социальной ха-

сыла биллэриллибитинэн республикаҕа уонна Нам улуусугар инникитин туох улахан былааннар баалларын ыйытта. Бу отчуотка улаатан эрэр инники кэскиллээх ыччаттарбыт сылдыаллара кэрэхсэбиллээх. Нам селотун бэтэрээннэрин сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Колесов В.А. сааһырбыт кырдыаҕас дьон ыраах барбакка, чугас сибииһэй салгынгга сылдьан, саас балыктаан (илимнээн) сыһыаннахтарын баҕараллар, онон чугас

НЭҔИЛИЭННЭЭ ТУГУ ТУРУОРСАРЫЙ?

онгорбутун кэннэ мустубут дьон араас таһымнаах ыйытыгылары биэрдилэр, долгутар боппуруостарын туруорустулар. Ордук култуура салаатыгар, социальной хайысхаҕа, социальной объектары тутууга, халаан ууттуттан сэрэхтээх буолууга о.д.а. хайысхалаах кэспэтиилэр буоллулар. Атын нэһиликтэргэ тыа хаһаайыстыбатын тула кэспэтии тыһааһынаах эбит буоллабына, улуус киинигэр олохтор дьон буолан дуу, эбэтэр нэһилиэнньэ толору өйдөбүлү ылбытыттан дуу, тыа хаһаайыстыбатыгар сыһыаннаах ыйытыгы биэр да кирибэтэ. Бастакы ыйытыгыны Ленскэй

ралта управлениетын салайааччыта Парников Н.Г. быһаарбытынан оннук Федеральной сокуон кирибитин кэннэ биһиги республикабытыгар 15 эрэ улуусу хабаннар приемнай ыалга төлөнөр буолбут. Бу программаҕа Нам улуусугар кырдыаҕастар олохтор интернаттара баар буолан кирибэтэх эбит. Жирков Н.М., Хамаҕатта орто оскуолатын дириэктэри иитэр үлэҕэ солбуйааччы, сыл айыы оҕо ахсаана элбии турарын бэлиэтээн туран Хамаҕаттаҕа саҕа оскуола тутулларын туруоруста. Нам 2 №-дээх орто оскуолатын 10 кылааһын үөрэнээччитэ Николаев Т. Култура

балыктыгы биэр нэдиэлэҕэ боппотторугар туруоруста. Саха республикатын иһигэр сөмөлүөт билиэтин сыаната Россия куораттарыгар диэри көтөртөн таһыччы сыаналааһын бэлиэтээн туран, «Якутия» авиаконпания билиэтин сыанатын ким хонтуруоллуурун сураста уонна правительство үлэтин биһиририн эттэ. Улуустаабы киин библиотека дириэктэрэ Софронова М.Р. култуура сыла буолан хамнастары быһырынгыттан үрдээбитин үөрэ-көтө иһитиннэрдэ. Элбэх функциялаах култуура киинин тутуутун түргэнник саҕалыры, Нэлэгэргэ элбэх оҕолоох ыалга уу олохсуйан үөскүүр сиригэр уһаайба биэрэн эрэллэрин бэлиэтээн туран, АГРС учаастагын көһөрөн, онно уһаайба биэрэллэрин туруоруста. Винокурова К.С. нэһиликтэ иһинэн үлэлиир түөлбөлэргэ „ТОС“ диин общество тэрийэн үлэлэтээри тыһаалларын иһитиннэрдэ. Бу обществоны тэрийэн үлэлэтэргэ элбэх үп-харчы наадатын этэн туран, правительство салалтатыттан көмө көрүллүө дуо диин ыйытта. Михаил Аргунов диин предприниматель халаан уутун содула улахан хорумуну таһаарарын иһитиннэрин туран топосемка картатын көрдөрөн өрүс сүннүн көннөрөн, ханан диригэтиэххэ сөбүн ыйан, халаан ууттуттан хайдак гынан көмүскэнэри көрдөрдө. Манна даҕатан Ил Түмэн депутата А.И. Еремеев Үөдэй

ЫҔЫРЫЙ

Күндү биэр дойдулаахтарбын, спорт ветераннарын улууспутугар 6-с спортивной оонньуу боулаары турарынан эҕэрдэлиибин. Бу оонньуу биһиги улууспут дьонун-сэргэтин киэн туттуута. Оонньуу хайдах тэрлээриттэн инники сайдыыбыт быһааччы тутулуктаах буоларын умнумуоһун. Үчүгэй тэрээһин үйэлэргэ умнулубатын, «Намнар дуо» диин үрдүк аата аар саарга аатыгарын туһугар биэр идэлээхтэри, спорт ветераннарын улууспут киинигэр кириэн икки күн араас үлэлэргэ босхо үлэлиэххэиҥ, субуотунууктарга кыттыаххайын диин ыгырабын.

Родион НИКИТИН, спорт ветерана

нэһиликтэ халаан ууттуттан көмүскэнэр элбэх кэспэтии буолбутун туһунан эттэ. Үөдэй нэһиликтэ олох кутталлаах балаһыаннаҕа олохтооһуна саҕа оскуола, саҕа детсад тутулан үлэҕэ кирибитин бэлиэтээтэ. Маны таһынан 6-с спортивной оонньууларынан сибээстээн ууну ыраастыыр водозабор тутуллара саамай сөптөөбүн эттэ уонна махтанна. „Ленскэй нэһиликтэ“ МТ депутаттарын сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Олесов К.А. сорох студенттар Намтан сылдьан үөрэнэллэрин бэлиэтээн туран, студенттары бука барыларын дохуоттарынан көрбөккө уопсайга ылааларын туруоруста. 6-с спортивной оонньуулар буолалларынан сибээстээн суолбут-ииспит тутсара буоллар диин баҕа санаатын эттэ. Ити курдук олохтоохтор араас таһымнаах: акушерской отделениега саҕа балыһа тутууларыгар, нэһиликтэ баһылыктара улууска үрдүк күүрүүлээх уот мөлтөөн эрэринэн, эбии станция туруоралларыгар тийэ туруорустулар.

Мустубут дьон правительство 2013 сыллаах үлэтин бары биһирээтилэр. Ф.В. Габышева торуорсуугун силигэр тириэрдэн, барытын сокуонга сөп түбэһэр гына онгордохтугана, тардыллыбакка, уһаабакка-кэҕэбэҕкэ бириэмэтигэр туолуоҕа диин этиитинэн отчуот түмүктэннэ.

Семен АРГУНОВ

Төрөөбүт тыл сүмэтэ

Ийэ тыл күнүнэн сахам тылын туһунан санааларбын этиим. Төрөөбүт төрүт тылбыт эстэн сүтэн эрэрин ким да билиниэн баҕарбат. Тылбыт аргый аҕай сэмэлийэн иһэриттэн киһи хараастар. «Аны үйэ аҕаарынан сахалы саҕар киһи баар буолуо дуо?» — диин санаа үйэ-хаһа тутар.

уол күлүмэни тутан баран «не смеяся» дии-дии ойуоккалырын көрөн наһаа соһуйбутум. Билигин тэлэбиисэргэ ытыааччы да, биэриигэ кыттааччы да нууччалыы-сахалы булкуйан саҕараллар. Маны кэнчээри ыччат, эдэр дьон истэ-көрө сылдыаллар уонна маньык буолуохтаах эбит диин өйдөрүгэр санааларыгар кириэн хаалар. Бу

риилэрин бүтэрдилэр. Сахабыт дии сананар буоллахпытына, тылбытыгар харыстабыллаахтык сыһыаннаһахпытын наада. Аны бэйэбит да сөпкө саҕарарбытыгар наһаа кыһаллыбаппыт. Билигин сааһыран эрэр дьон эдэрбитигэр нууччалыы билэ, саҕара сатырыбыт. Онтубут охсуута буолуо, оҕолорбут, сизэнэрибит кус-хаас тойугун туойа

бүрээттэрибит, хакастарбыт, алтайдарбыт төрүт ааттарын тутта сылдыар буолан, хаһан баҕарар омукартын ааттатыахтара. Онтон биһиги араспааннабыт, ааппыт нууччалыы, бэйэбит харахпыт кэнгээн, муннубут улаатан, унуохпут уһаан төрүттэрибитигэр майгынаабаат буолан иһэбит. Оччоҕо тылбыт эрэ хаалар. Ону сүтэрибит да

САХАЛЫ ТЫЛБЫТ САТАРЫА ДУО?

Баҕар, бу киһи наһаалаан эрэр дииххит. Чахчы олҕахобут тилиннэ, оһуокайытынан рекорд олохтоотубут, сахалы да саҕарар курдукпуг. Ол эрээри, билигин отой атын көлүөнэ, сахалы сатаан саҕара сатаабат дьон үөскээбитин билиниэх тустаахпыт. Сахалы сатаан быһаарбакка, нууччалыы санааларын этэр сахалар баар буоллулар.

Үчүгэй да куһаҕаннаах диибиккэ дылы, тэлэбиисэрдэр бэйэлэрэ да билбэттэринэн саха тылын сүтэригэр «улахан көмөнү» оҥордулар. Киһи көрөн-истэн үөрэнэр. Бу сайын сизиним

соторутаабыта тэлэбиисэргэ тахсар рекламаҕа «холумтан биһигэ» диин акаары да киһи өйдүүр гына хатылаан, дьону булкуйдулар. Дьингэ «холумтан сылааһа» диин буолуохтааҕа буолуо дии саныбын. Аны туран, 3-4 саха мунһустан олохтор, нууччалыы атын омукарта сыһыана суох боппуруоһу быһаарсаллар. Маны саха буолбатах дьон истэллэрэ, наадыйаллара буолуо дуо? Биэр биэриигэ саха улуу айымнытын оонньообут артыыстар, туруорбут режиссер нууччалыы ырыттылар. Айымныбыт сүдүтэ бэрт буолан, тоҕо эрэ, сахалы саҕаран быһааран биэ-

сырыттахтара. Дьэ кэлэн бабат диибит. Маны тосту көннөрөр кэм буолла быһыылаах. Сахабыт тылын көмүскүүр, өрө тутар дьоммутугар Дапсыга, Санаайаҕа, Харатаалаҕа күүскө буолуоһун! Манна даҕатан эттэххэ, норуот дьокутаата Дьөгүөр Сыркуоп атын үлэҕэ баран хаалбыта киһини хомотор. Базальты хостугур техникскай үөрэхтээх биэр эмэ киһи көстүө эбитэ буолуо. Саҕалаабыт үлэтин тийгээтэ тиэрибитэ буоллар, дьингээх саха норуотун дьокутаата аатырыа этэ.

Ити билигин тылларын умнубуттар диин сиилиир

сиик буолан сэмэлийиэхпит, туман буолан көтүөхпүт турдаҕа. Ону умнумуоххайын, саха дьонно!

Кинини эһэри энгин бэйэлээхтэр Киэбирэ, сэнни кыпчылар этилэр, «Дьинкэй тыл» диин нэримэ дьыэ-лээмээри

Энги элбэх эрэйдиэн биэрбиттэр Оччоҕо ийэ тылым, ордук сэтэрэн, Олонхотун дойдутугар дьыэлэнэрэ, Ордук барбаран, ордук кнэркэйэн Алаастарым айы дьыэрэйэрэ.

(Семен Данилов, «Төрөөбүт тылым аптаах доҕооно»)

ТИИТ УОЛА ЭРЧИМ БАҔЫЛ, Хатырык

СР правительствотун отчуота

НЭИЛИЭННЭ ТУГУ ТУРУОРСАРЫЙ?

КЫҢЫЛ ДЭРИЭБИНЭ. Манна СР баайга-дуолга уонна сир сыһыаннарын министрин солбуйааччы М.В. Никифоров салайааччылаах 4-с бөлөх сырытта. Кыһыл Дэриэбинэ Хатын-Арыы нэһилиэгин саабабыгар кириэр. Дьобуус да буоллар олоххо көхтөөх позициялаах дьонноох-сэргэлээх. Болдьоммут бириэмэтигэр дакылаатчыт СР правительствотун 2013 с. отчуотун өйдөнүмтүү гына кэпсээтэ. Дакылааты 15 киһи иһиттэ. Кэлбит дьон үксэ хастыы эмэ боппуруоһу биэрдиэр. Винокурова А., Новгородова С., Николаев Н., Сивцев Н., Евастафьев Г., Быгынанова Л., Кривошапкина С. өйдөмөт түгүннэри туоһулаһан тыһынарын таһаардылар, элбэҕи туруорустулар. Саха сиригэр хоһонон баайын салаатыгар, тыа хаһаайыстыбатын хайыскаларыгар уһундук кэпсэтиилэр. Н.И. Николаев «Саха-Инвест» компания дьылҕатын, сэрби кэммин оҕолоругар туох көмө баарын ыйытта.

80-тан тахсыбыт, улуус-тутугар тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыга балай да үлэлэспит, уопуттаах киһибит Наум Наумович хаһаайыстыбатыгар ылыахтаах сиригэр регистрациялаабаттарын, куоратынан Намынан төттөрү-таары үгүстүк тиэстэрин, сылын аайы үгүстүк киирэн хаһаайыстыбатын хангатын, онтон сиригэр уотун чааһа быһаарыллыбатын эттэ. Кулууп директора Винокурова А.Г. саҥа тутуу туруорсан Г. Данчикова аатыгар сурдук биэрдэ. Уоттаах-төлөнөөх этиилэр кэннилэригэр правительствотун отчуотугар сыанабыл биэрдиэр. Икки киһи биһиригэр тутунна, бири киһи «инникини тымтыктанан туран биһиригэр» диэтэ, онтон атыттар биһирээтилэр.

ГРАФ БИЭРЭГЭ. Граф Биэрэгэр дакылааты итэ 50-ча киһи кэлбит. Манна эмиэ атын нэһиликтэртэн ыйытталларын курдук хамнас кыратын, уот, гаас төлөбүрү ыараханан, үүт бородууксуйатын онорон таһаарыы, суолу оноруу о.д.а. интэриэһиргээтилэр. Үлэ, тылы ветерана Н.С. Софронов хас да ыйытыны биэрдэ: СР правительствотун отчуотугар уонна уопсайынан атын да улахан таһынаах мунһахтарга ыйытыгы биэрбит киһиэхэ суругунан хоруй кэлэрэ буоллар диэн баҕа санаатын эттэ. Иккиһинэн, иһэр уубут кирдээгинэн, туох үлэ барарын туоһуласта. Халаан кэмигэр тэрээһин үлэлэригэр мууһу эрбиэр, эстэри табыллыбат, ол онугар хаһыы үлэтин бытын диэн сүбэ-ама биэрдэ. Салгыы В. Татаринов үлэлэбэти ыраатта, дэлээж даҕаны кинини дьон-норуот «Сахабыт сиригэр «Высоцкайа» диэн мээһэ ааттаабатахтар. Тоҕо туох да аатсуол ингэрбэтэр? Ити курдук Г. Шахурдинаба, Е. Егороваба үрдүкү наҕараадалар туттарыллыахтарын сөбүн эттэ. Биллиилээх деятеллэр Е.П. Жирков, А. Алексеев о.д.а. тыһынаах кэмнэригэр ситэ өйөммөтүлэр. Маны таһынан улахан мунһахтар сахалыы тыһынан баралларыгар баҕа санаатын эттэ. Тимир уһаарар өһөнөн дьарыктанар предприниматель М.В. Дьячковскай «Намна тоҕо производство суоҕуй? Тоҕо өйөммөтү?» диэн ыйытан туран бэйэтин үлэтин, инники ыллыктаах былааннарын кэпсээтэ. Олохтоохтор оҕо саадыгар оҕо эбии аһылыгын, республикага туһунан 50 миэстэлээх сүһүөх ыарытын балыһата тэрриллэрэ буоллар, 2 №-дээх лицейгэ саҥа куорпус

тутуутун этии быһытынан туруорустулар. Мунһах түмүгүнэн республика үлэтин-хамнаһын кэлбит дьон бары кэриэтэ «биһирээтилэр», 1 киһи тутунна.

М. ПЕТРОВА

МОДУТ. СР ТХМ министрин 1 солбуйааччы Н.Н. Попов салайар бөлөҕө олунньу 5 күнүгэр СР правительствотун отчуотун Модукка уонна Хатырыкка туруорда.

Модукка буолбут мунһаха 60-тан тахса киһи сырытта. Олохтоохтор ыйыттылар: Тыа сиригэр ГСМ-нан хааччыгар тэрилтэлэргэ туох өйбүл баарый, баар буолуо дуо? Саҥа детсад хаһан тутуллуой? Гаас, уот тарифтарга тоҕо тохтообокко үрдүү туралларый? Саха ынаһын үксэтигэр туох былааннар баалларый? Ынах төбөтүгэр бэриллэр субсидия быйыл салгыы бэриллэ дуо? «Тунал» ХЭТ «Туймаадализингэ» иһэ 76 мөл. солк. тиийбит. Маны төлөһүүгэ СР ТХМ-гэ туох былааннааҕый? Агрооскуола көрөр ынахтарыгар субсидия көрүллүө дуо? Спортивнай саалалары спортивнай инвентардарынан, тренажердарынан хааччыыга спорт министровота көмө оноруон сөп дуо? Нөмүгүгэ кэлбит австрийскэй симменталлар хайдах көрүллэн туралларый? Улуустан улууска тиэйиллэр от транспортнай ороскуотун уйунуу быйыл көрүлүннэ дуо? Үүт сыаната тоҕо үрдээбэтигэр?

Кэпсэтигэр 11 киһи кытынна. Кинилэр сүннүһүнэн манньк боппуруостар быһаарыллыларын туруорустулар: А.А. Попов – Тыа сиригэр олохтоохторун, хаһаайыстыбаларын, тэрилтэлэрин ГСМ-нан хааччыгар тэрилтэлэргэ субсидияны көрөрү, саҥа детсад тутуутун ытыары, гаас, уот тарифын үрдэппэт, намтар дьаһаллары ытыары; бултугар сири-уоту поселениеларга биэриини быһаарары, детсадтарга сылдыбыт оҕолоох дьэ кэргэттэргэ пособие төлөөһүнү олохтууру; Н.Н. Сандулин – сир оноруутугар, күрүү тутуутугар үбү көрүүнү; Г.В. Винокуров – сапропелы уу түгүбүтүн хостуохуну тэрийэн уоҕурдууга туттууну тэрийэри, почва быһаарыны бобуу үүнээйилэри ыһыны тэрийэн үрдэтэри, көлөпүнүни дьааттааһынынан мэлитэр онугар элбэх сыллаах оту (дойник, люцерна) ыһан мэлитэр тэрээһини ытыары; Л.И. Дьяконова – детсадка капиталнай өрөмүөнү ытыарыны, детсад үлэһиттэригэр олорор дьиэни тутууну, детсадка саҥа котельнайы туттарыны, чох онугар гаас оттукка көһөрүүнү; В.П. Куличкин – «Тунал» ХЭТ-ни быһыы, туруктаахтык үлэлирин ситиһэр туһугар финансовай-экономическай, хаһаайыстыбаннай туругун үөрэтэн көрүүнү суһаллык тэрийиини, хамсарар, балаһыаньаны көннөрөр дьаһаллары ытыарыны; А.Е. Борисов – Модут заправоначная станция хотугу нэһиликтэри абыраата. Онон АЗС сабыллыбатын туһугар сөптөөх өйбүлү онорууну; В.Н. Попов – племенной үлэни үчүгэйдик ытыары, саха ынаһын симэлиппэт дьаһаллары ытыары, саха сүһүтүн алааска таһааран итигини тэрийэри, «Тунал» ХЭТ комплексыгар хайаан да реконструкция ытыарыны, сүһү аһылыгын базатын бөҕөрөтөр үлэлэри ытыарыны, хотуһалары тупсаран онорууга мелиоративнай үлэлэри үбүлээһини быһааран ытыарыныны, оҕо сайынны

сыннаһаанын тэрийиингэ болжомтону уураары, оҕону үлэни иитиини тэрийиини; Д.С. Попов («Тунал» ХЭТ директора) – үүтү тутуу кээмэйин (объемун) аччапта дьаһаллары олохтууру, мунһууллубут иэһи сотторууга көмөнү онорууну; И.Г. Гоголев – тыһыны ыйдарга тыа сиригэр гааһы туһаны иһин төлөбүрү 50% чэпчэтэри; В.И. Гуляев – оскуола аварийнай туруктааһынан саҥа оскуоланы уонна саҥа оҕо саадын туттары туруорустулар.

И. ИВАНОВ

АППААНЫ. Олунньу 5 күнүгэр Аппааны бөһүөлөгэр И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы орто оскуолатыгар киһэ 6 чаастан Саха республикатын правительствотун сыллаагы үлэтин отчуота буолан ааста. Хатын-Арыы нэһилиэгэр Саха республикатын баайга-дуолга уонна сиргэ сыһыаннарын министрин солбуйааччы Никифоров Михаил Викторович салайааччылаах төрдүс бөлөх кэлэн отчуоттаата. Томороон тыһыныгын толлубакка олохтоох нэһиликтэрин 70-ча киһи кэлэн кытыгыны ылла. Мунһабы «Хатын-Арыы нэһилиэк» МТ баһылыга Слепцов Ю.И. иилээн-саҕалаан ыйытта. Правительство сыллаагы үлэтин-хамнаһын туһунан М.В. Никифоров сырдатта. Саха республикатын правительствотун отчуота 15-с төгүлүн ытыгыларын туһунан эттэ. Ааспыт сылга элбэх баай, киэн ис хоһоонноох үлэлэр ытыгылыбыттар, 2014 сылга тыа сиригэр программаны салгыы 5 сылга уһаппыттарын, бу үүммүт саҥа сүл. Культура уонна Арктика сылынан биллэриллэбит. 2030 сылга диэри республикага социальнай-экономическай программа барыла оҕоһулуубутун, туһунан этилиннэ. Правительство отчуота олохтоох «Хатынчаан» звукостудия нөһүө быһа сибээһинэн таҕыста. Отчуот кэннэ боппуруостарга уонна этиилэргэ киирдиэр. Ол курдук, маннайгы боппуруоһу пенсионер, иккис группалаах инбэлиит Семенов Г.И., былырынныг отчуотка киирбит этиилэр туолууларын, Федеральной льготниктарга эмп көрүллүүтүн, Нам улууһугар буолаары турар Саха норуотун VI-с спортивнай ооньууларга тоҕо быйыл Нам улууһа сүүмэрдир туурга киирбитин, буолаары турар ооньууларга төһө үп-харчы көрүллүбүтүн туһунан боппуруоһу биэрдэ. Хатын-Арыы врачнай амбулатория сэйиэдиссэйэ Степанова Л.С., амбулатория үс дэриэбинэ олохтоохторун көрөрүн, 1967 сыллаахха тутуллубут дьэбэ үлэли олоҕоллорун, 2011 сыллаахха саҥа амбулатория акылаата түһэн баран тутууга тоҕо тохтоон турарын туһунан сурааста. «Чороон» сыннаһан киин директора Пономарева С.Д.: «2005 сыллаахха Аппааны кулууба умуйыабыттан ылата кулууба суох олоҕобут, нэһилиэк олохтоохторо республика, улуус таһымыгар, оннооҕор Международнай күрэхтэргэ кыттан үгүс ситиһиллээхтэр, кулууп хаһан тулуллуой? Кыһыл Дэриэбинэбэ үтүө дьыаланан тутулан испит многофункциональнай киин салгыы туугулу дуо?», - диэн ыйыты биэрдэ. Тыа сиригэр дьон буолан, элбэх боппуруос тыа хаһаайыстыбатыгар бэрилиннэ, ол курдук сайын аайы уу кэлэн элбэх мэхэйдэри олохтуурун, үүт квотата тоҕо түспүтүн, сизмэбэ бэриллэр субсидия тоҕо тохтообутун, өр кэмгэ оттообот дьон сирдэрин 5 сылга арендаба

Улуус баһылыгын колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Кэнники икки нэдиэлэ дьаһалта уонна правительство отчуоттарынан, республика СМИ-лэрин Күннэрэ ытыгыларынан сибээстээн балаҕа тыһааһынаахтык ааста. Аны кулун тутарга VI спортивнай ооньууларга старт биэрэр ис хоһоонноох спорт министровотун Күннэрэ ытыгылаахтаахтар. Күммүт-дьылбыт түргэнник аһар, онон бытархай түбүктэргэ аралдьыйбакка бириэмэни Ооньууларга бэлэмниигэ көдүүстээхтик туһанарбыт эрэйиллэр.

Республика Президентин ааспыт субюта-тааҕы мунһабыттан сизттэрэн объектарбыт үлэлээһинэригэр үтүө хамсааһынар таҕыстылар, ол курдук Үп министрвотота биһиги туруорсууларыбытын барытын кэриэтэ ылына, Намнаагы педколледжка саҥа технологиянан спорсааланы тутуу быһаарылар кыахтанна. Ипподром өрөмүөнэ, улууска 120 киһилээх студеннар стөйэтэрээттэрэ тахсан үлэлииллэригэр туспа дьаһал тахсыахтаах.

Ааспыт нэдиэлэбэ Культура сылын үөрүүлээхтик астыбыт, тыа хаһаайыстыбатын сэйиэтин мунһабыр улуус бюджеттан көрүллүбүт үбү ханнык салааларга туһанарбытын быһаарыстыбыт. Аны Тыа хаһаайыстыбатын министровотун кытта Сөбүлэһии түһэриэхтээхпит. Ол кэннэ улууспут социальнай-экономическай сайдыытын программаны бигэргэттэриэхтээхпит.

Киһи кэрэхсирэ ким да ыйыта-кэрдитэ суох биридиэлэн дьон, нэһиликтэр VI спортивнай ооньуулары өйүүр фондага үбүнэн көмөлөһөргө бэлэмнэрин биллэрдилэр. Бу фондабыт регистрацияны аһан, счета аһыллан улуус хаһыатын чугастаагы нүөмэригэр иһитиннэри тахсыа уонна манна үп киириитэ, ханна туһаныллыбыта хаһыат нөһүө сырдатыллан иһиэбэ. Онон Ооньууларга бука бары кылааппытын киллэрэргэ тоҕоостоох кэрдискэ кэллибит.

Сотору кэмнээн хас бириди салаанан – ыалдыттары көрсүүттэн, аһатыттан, олохсугуттан саҕалаан благоустройствова, дьэилэрбит-уоттарбыт тастарын, уулуссалары, болуоссаттары тупсарыыга тийэ – нэһиликтэринэн, тэрилтэлэринэн, үлэ коллективтарынан, түөлбэлэринэн, биридиэлэн ыалларынан чопчу сорууда тиэрдиллибэ, онуоха өй-саана өттүнэн бэлэм буолуохтаахпыт.

Александр АТЛАСОВ

Миграционная служба информирует

ФИКТИВНОЙ РЕГИСТРАЦИЯ

Определение «фиктивной регистрации» – это самая важная новация закона. Фиктивной признается не только регистрация «без намерения проживать (пребывать) в этом помещении», но и та, для которой предоставлены недостоверные сведения или документы, а также регистрация без согласия собственника жилья.

Факт фиктивной регистрации будет устанавливаться только в ходе следствия, если УФМС России по Республике Саха (Якутия) заподозрит неадекватное, сотрудники указанных ведомств могут подать заявление в полицию, если у должностных лиц возникли подозрения, что в данной квартире есть граждане с фиктивной регистрацией. Полиция возбуждает уголовное дело и проводит расследование, проверяя, действительно в квартире живут те, кто там прописан (зарегистрированы). Наказание будет назначено и в отношении тех, кто не зарегистрировал в своей квартире всех реально проживающих в ней.

Для этого предусмотрена ст. 19.15.1 КоАП РФ. При этом для собственников квартиры оно довольно суровое. На физических лиц штраф от 2 до 5 тысяч рублей, на юридических лиц – от 250 до 750 тысяч рублей. Сами нелегальные жильцы в этом случае будут оштрафованы от 2 до 3 тысяч рублей. Кроме того, и гражданам, и собственникам, а также нанимателям, придется дополнительно заплатить за нарушение правил регистрации по месту пребывания (временная прописка) по ст. 19.15.2 КоАП РФ (если эти действия не содержат уголовно наказуемого деяния по ст. 322.2 УК РФ). Штрафы – на граждан от 2 до 3 тысяч, на нанимателей, собственников жилого помещения (физических лиц) – от 2 до 5 тысяч рублей, на юридических лиц от 250 до 750 тысяч рублей. Внесенные правовые нормы имеют прямое действие и направлены на всех граждан Российской Федерации, иностранных граждан и лиц без гражданства и на юридических лиц.

В связи с чем, жителям Республики Саха (Якутия) и тем, к кому приезжают гости предлагается изучить постановление Правительства Российской Федерации от 17.07.1995 № 713 (ред. от 21.12.2013) «Об утверждении Правил регистрации и снятия граждан Российской Федерации с регистрационного учета по месту пребывания и по месту жительства в пределах Российской Федерации и перечня должностных лиц, ответственных за регистрацию».

В правилах, в частности, говорится, что регистрироваться по временной прописке нужно, только если вы планируете жить здесь свыше 90 дней.

олохтоох дьаһалтаба төптөрү биэрэллэрин, дьыннээхтик сүөһү иитэр дьон сирдэри ылан, оттоон туһанан, сүөһү иитэлэригэр көмө буолуо этэ диэн «Дьөһөгөй» бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта Винокуров З.В. тыл эттэ. Правительство өттүттэн республикага миграцияга күүстээх хонтуроол барыахтааһын, Орджоникидзе болуоссатын уларытан Ойуунускай болуоссатын онороллоругар көмөлөһүөххэ наада диэн И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы орто оскуолатын дириэктэри хаһаайыстыба өттүгэр солбуйааччы Оконешиков П.Н. этии киллэрдэ. Эккэ техническэй регламент киирбитинэн олохтоохторго кэккэ мэхэйдэри үөскэтэрин, тыа хаһаайыстыбатыгар бурдук оноруутун

хонтуроолга ылыахха наада тын, Нам улууһугар буолаары турар Саха норуотун VI-с спортивнай ооньууларынан сибээстээн Минфин дотация бириэмэтин, графигын уларытыан сөбүн, отчуотка кэлэр правительство комиссията куруутун уларытбакка биэрэбит буоллар, И.Д. Винокуров - Чарылдан төрөөбүтэ 100 сылыгар аналлаах республиканскай комиссия тэриллэбитэ уонна хаһан үлэтин саҕалырын, Хатын-Арыы нэһилиэгиттэн комиссияга биэр киһи киирэрэ буоллар диэн этии киирдэ. Бэрт киэн, ис хоһоонноох, элбэх кэпсэти табыста. Түмүккэ Саха республикатын правительствотун сыллаагы үлэтин түмүгүн олохтоохтор бары биэр санаанан биһирээтилэр.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

СР правительствотын отчуота

ХАТЫРЫК. СР правительствотын отчуотун дьүүлэхэр муньааха балай да элбэх киһи кэлбит. Нэһилиэк олохтоохторо боппуруоһу дьүүлэхтээхтэр көхтөөхтүк кытыннылар. Отчуоту туруора кэлбит бэрэстэбиитэллэри илиһиннэрэр гына элбэх ыйытыгыны биэртэлэтиллэр.

Ол курдук, Г.Д. Попов – Тьа хаһаайыстыбатын производствотын өйөөһүн саҥа механизма хаһан олоххо киириэй? В.Т. Васильев – Ракеталар тобохторун түһэртэригэ СР Росатомы кытта дуогабар түһэристэ дуо? Мохсоһоллоох цементин собуота республика иһигэр буолбакка тобо атын дьонго атыыланна?

– Хатырыкка 5 км усталаах уу ситимэ улууска бастакынан, 2005 сыллаахха, киирбитин, ол дьэбин быһа сиэн туһаныллар туруктан тахсыбытын туһунан сырдатта уонна уу саҥа ситимэ тардыллытын быһаарары туруоруста. А.И. Попова – М.К. Аммосов аатынан Государственность музейа Е. Ярославский музейын филиала буолбутунан статуһа түспүтүн, урут 10 штаттаах эбит буоллахтарына билигин 3 эрэ штаты хаалларбыттарын, музей үлэһиттэрин хамнастара аһара кыратын, ол курдук, техническэй үлэһиттэр хамнастара тийийинэн олоруу алын кээмэйигэр да тийибэтин

хан бэлэмнээх дьахталлары собуруутун аһалан эр дьоннору кытта күрэхтэһиннэрэн атах оонньуутун кэбиннэрдигит. Мас тардыһыта эмиз буккулунна.

Ю.В. Потапов – Тылбыт олус сыһында. Сахалы ыраастык сангарааччы ахсааннаах буолла. Сахалар аһыах ахсааннаах омукпут. Радиациялаах тобохтору түһэрэр, харайар сир онорон омугу эстэрибиз. Харчыны өрүс мууһун эрбэтиигэ, чоһунан ууларьыга кутар туох да көдьүүһэ суох. Ол онугар өрүс түгэбин диригэтиигэ, сүннүн көнөрүүгэ үлэни ытыаахха, үбүлүөххэ. Сылгы көрүүтэ эрэйдээх. Онон сылгыга, ынааха бэриллэр субсидияны тэн гына

НЭҢИЛИЭННЬЭ ТУГУ ТУРУОРСАРЫЙ?

Ю.В. Потапов – Сэри оҕолоругар, тулаайахтарыгар льгота хаһан олохтонуй? Нам-Түбэ суола ким бас билиитигэр-көрүүтүгэр барда? диэн ыйытылар.

С.К. Охлопкова («Баһылай» б/х) – Геррефордарга күрүө туппуттара уонна 200 т оту рулоннаан бэлэмнэбиттэригэр, хамнастара уонна 140 т оту таһан биэрбит ороскуоттара баччаанга диэри төлөнө илигин эттэ уонна «Эт-Ас» ХЭТ салалтатынан төлөттөрү туруоруста. Р.С. Сивцева – Экологияҕа болдомтону уураары, наркоманияны утары охсунууга үчүгэй программа ылын үлэлири, хоту көтөр самолеттарга пассажирдар таһаастарын бэйэлэрэ сыһан-соһон киирэллэр, ону бэрээдэктир наадатын, республика иһигэр көтөр авиалиит сыанатын чэпчэтэри туруоруста.

Г.Д. Попов – Нэһиликтэргэ спорт көрүнүгүгэр тренер штатын көрөллөрүн эттэ. В.Н. Дьяконов – Хатырык Баһаарынай депотун материалнай-техническэй хааччыллытын тупсарыны быһаанга киллэриини, Модукка баар АЗС-ны өйөөн салгы үлэлигини туруоруста.

Д.Д. Пахомов – Ыччатты тьа сиригэр хаалларар усулуобуйаны тэрийиигэ ылсан үлэлэһини, чааһынай сүөһүлээхтэри өйүүр, кыһарыйбат дьаһаллары ылыны, кымыстааһынга ылсан үлэлэһини, саха ынаһын чааһынайдарга биэрэн ииттэриини, бааһынай хаһаайыстыбаларга үлэли сылдыар ыччаттар льготалаах миэстэлэргэ (направлениенан) үөрэниилэрин олохтоонуну, нэһилиэк суолларын, уулуссаларын онорууга улуус көмөлөһүүтүн, нэһилиэк дьаһалтата пресподборщик булунаан сүөһүлээх ыалларга өнгө оноруутун. Н.А. Дьяконов

туһунан эттэ. Музейи туспа юридическэй сирэй онорууну туруоруста. Г.Д. Попов – Улууска саатар 1 бензовоз массыына булунары, көһө сылдыар заправочнай станцияны кэспэтэн нэһиликтэри ГСМ-нан хааччыйары туруоруста.

В.Т. Васильев – Олохтоох омуктар доруобуйаларын, дьылбаларын аахсыбакка ракеталар тобохторун түһэриини көнүлүлээһин олох сыһа дьаһал. Онто да суох аһыах ахсааннаах омугу сүһүрдэн олох эһэр буолулар. Тобо маньыгы? Спортивнай күрэхтэһи буолара 4 эрэ ый хаалла. Хаһан барытын саба тутабит? Тобо эрдэттэн тутуу үлэлэрэ үбүлэнэн, былааннан ытыллыбатахтарай? Кэнэбаскитин күрэхтэһиилэр былааннан улуустарыгар үлэни эрдэттэн саҕалыахха наада. Бүлүүгэ буолбут күрэхтэһиигэ ула-

биэриэххэ. Ю.Г. Титов – Саха сирин Якутия диэн эбилигэ, хос быһаарыыта суох Саха республиката диэххэ. Президенти Ил Дархан диэн уларытан этэр олох сыһа. Ил уонна Дархан диэн тыллар дьин өйдөбүллэрэ олох атын. Тастан киирбит тыллары була сатаан сахатыгар олох сыһа.

А.М. Пинигин – нэһиликтэргэ айылҕа харыстабылын инспектордарын тэрийиигэ, Хатырык-Түбэ суолугар мустосталары тутууну ыгытыга, культура киинин дьээтин капитальной өрөмүөнүгэр үбүлээһини быһаарыыга, нэһилиэк контейнарнай заправкаттан ГСМ-нан хааччыллытын боппуруоһун быһаарыыга көмөлөһүн диэн туруорустулар.

Тыл эппиттэр бары: «СР правительствота ытыгар үлэтин биһирибит», – диэтиллэр. Оннук сыаналааһынна мун-

нахты мустубут дьон бары сөбүлэстиллэр.

И. ИВАНОВ

ХАМАҒАТТА. Республика правительствотын үлэһиттэрэ сыллаабы үлэлэрин улуустарынан тарҕаһан отчуоттуур буолбуттара үгэскэ кубулуйда. Хамаҕатта олохтоохторугар эдэр ыччат уонна дьээ кэргэн политикатын министр Афанасий Семенович Владимиров салайааччылаах бөлөх кэлэн отчуоттаан барда. Отчуоту олохтоохтор сэнээрэрэн, болҕойон олорон иһитилэр уонна үгүс ыйытыгыны биэрдилэр, 12 киһи санааларын эттиллэр. Олохтоохтору ордук ханнык боппуруостар долгутар эбиттэригэр?

Космос хараабылларын тобохтору Саха сиригэр (ордук Үөһэ Бүлүүгэ) түһэр буолулар. Маны бопсорго. Сааскы халаан уута биэрэги суурайан Арыы

НИКОЛЬСКАЯ. Олунньу ый 4 күнүгэр, правительство отчуота буолла. Бизс киһилээх хамаанданы СР баайга-дуолга уонна сиргэ сыһыаннарын министрин солбууааччы Никифоров М.В. салайан илдэ сылдыар. Хамаандаҕа куораттан Никольская нэһилиэк куратора, Президент дьаһалтатын үлэһитэ Нусугурова Альбина Архиповна уонна Намта 5 киһилээх хамаанданы улуус баһылыгын тутууга солбууааччы Н.Н. Степанов салайан кэлэн отчуотка кытыннылар. Олохтоохтор ыйытыларыгар хоруйдаатылар. Нэһилиэнньэ актыыбынай арангата сырытта.

Көрсүһүүнү нэһилиэк баһылыга Р.Е. Ипполитов кири тылынан саҕалаата. Чаас аһаардаах отчуоту салайааччы М.В. Никифоров онордо. Өрүү буоларын курдук, кэлбит дьон республика үрдүнэн правительство биир сыллаах үлэтин отчуотун болҕойон олорон иһитилэр.

Ааспыт Тьа сирин сылын түмүктэрэ өссө да түмүллэ туралларын чопчулаата. Ол түмүктэр нуорут дьүүлүгэр тахсыахтаахтарын эттэ. Салгы уопсай дьүүлгэ кыттан,

долгутар ыйытыктары кыайа-хото биэрдилэр. Сэри кэмин оҕолоро сэри ветераннарыгар тобо тэнгэмэттэрин, нэһилиэнньэлээх пууннары сааскы халаан ууттуттан өрүһүгэр туох үлэлэр баралларын, урукку кэмнэр курдук замснардтары тобо үлэлэппэттэрин, мууһу эрбээһин туох көдьүүстээгин, кыра оскуолалары сабыы сөргүтүллэн, Никольская начальнай оскуолата сабыллар кутталга киирбитин, ийэ капитальн туһаныы, кырдыаҕастарга аналлаах балыһа Нам улуугар аһылларын, Никольская олохтоохтору ханна, хайа бырааска көрдөрүнүөхтээхтэрин, суол хаһан өрөмүөннэнэрин дуу, сагалыы онгоһулларын дуу, онно үп-харчы көрүллэн, үлэ хаһан саҕаланыаһын чопчуластылар. Космическэй ракеталар тобохторун тобо Саха сиригэр түһэрэллэрин, Сангаар таас чоһун хостоонун сөргүтүллүүн сөп дуу, бюджет тэрилтэлэрин харабылларын, кииннир буоллахтарына, үлэтэ суох хаалы элбээбэтэ туолуо дуо диэн долгуйар ыйытыктар тоһоһоон бэрилиннэр. Куоракка уһаайбаныылы хайысхаларын,

сүөһү тобо ачыырын, омуктар кэлиилэрэ хонтуруолланарын дуу, суоһун дуу, тутууга бэйэбит дьоммутун, ыччаттарбытын тобо үлэлэппэттэрин, кэли эрэ дьон үлэлирин, сүөһү төбөтүгэр субсидия көрүллэрин, оттон эт онгоһуутугар тобо субсидия көрүлүбэтин, пенсиялаахтар үлэлиир буоллахтарына ыччат үлэтэ суох хаамарыгар эр тийиэрин, бэдэрээтчит, суббэдэрээтчит хамнастара тобо араастаһарын (разница), Россия миллионердарын ахсаана аан дойду үрдүнэн хаһыс миэстэвэ тахсыбытын, сүөһү төбөтүгэр бэриллэр субсидияны сороһун уматыгынан дуу, эбии аһылыгын дуу (к/корм) тобо биэрбэттэрин тоқкоолостулар. Ыйытык элбэх бэрилинэ. Хоруй да барсымахтаста эрээри, сөпсөспөт өрүт да суох буолбата.

Сэри кэмин оҕолорун сэри ветераннарыгар тэнниир боппуруос өссө да олоххо киирэ илигин, замснардтары тэрийи үлэлиити ылбычча олоххо киирбэтин, мууһу эрбиир, хараардар үлэлэри көдьүүһэ суоһун биһиги эрэ бэлиэтиирбитин, оскуолабыт туһугар үлэлэһэрибитигэр, кулун тутар 24 күнүттэн Никольская

Тиит дэриэбинэтин 28 ыалын уу сылын аайы ылар буолан эрэр. Онон бизэргэ бөһөрөтүү үлэтин ытыгарга, эбэтэр үрдүк сиргэ көһөрөргө. Саамай өрүс харар сирин хаһтаран сүннүн уларытарга. Иһэр уубутун куорат буортулуу олорор. Манна ыраастагы үлэтин правительство хонтуруолга ыларыгар. Тубдиспансер сабыллан ыарыһах элби туарын бэлиэтээн туран урукку диспансеры сөргүтэн, чөлүгэр түһэрэн үлэлэтэргэ. Сүөһү ахсаана аһыыгы туар, ыччат хотонго үлэлиэн баһарбат. Онон сүөһү иитэр чааһынай да киһиэхэ үлэ ыстааһын аахтаах ыччат хотонго үлэлиэ этэ. Почта дьээтэ олус кыараҕас, эргэ «Почта России» онно кыһаллыбат, онтон олохтоох салалта киһиэхэ сэлээнниир. Онон икки сир икки ардыгар хаалла. Маны быһаара уонна почта дьээтин онотторорго. Элбэх оҕолоох ыалларга уһаайба биэрэллэр уонна салгыы киһилэр онно дьээ-уот тутталларыгар көмөлөһөргө. Биир тыын боппуруоһунан саҥа таас оскуола тутулууга буолар. Икки оскуоланы холбон биир таас оскуола тутуутун былаанна 2016 сыллаахха киллэтэрэргэ туруорустулар. Таһаһыттарга хамнас көрүллэр, отгон сылгыһыттарга суох диэн санааларын эттиллэр. Чыыһынайдарга ходуһа тийибэтинэ, туһаныллыбакка турбут пуонда сирдэрин нэһиликкэ сыһыанан биэрэри бэлиэтэтиллэр. Хамаҕатта спортсменнар түһүөхтээхтэр. Онон киһилэри көрсөргө спортсаала да, аһатар сир да онгоһулла илигин эттиллэр. Мустубут дьон кэлэр отчуоттуур сылга киһилэр эттиилэр туоларыгар баһаран туран, правительство 2013 сыллаабы үлэтин «биһиригэ» диэн бары биир киһи курдук илиилэрин өрө ууннулар.

Е. ФЕОФАНОВ,
Хамаҕатта

көрдөрдө, быһаарда. Олохтоох киһи быһыытынан сирин-уотун билэр-көрөр буолан туруорсууга да оруннаах. Правительство бо хайысхаҕа ытыгар үлэтин хаамытын кытта сөпсөспөтүн бэлиэтээн туран, атын өтгүн биһири турар, атын өтгүн биһири турар, онон, саатар, малоконплектаһытын хаалларарыт буоллар диэн баһа санаатын тирэртэ, көрдөһүү сурук туттарда.

Түмүккэ, баһылык Ипполитов Р.Е. наһаа кыра бөһүөлөк ахсааныгар киирсибэспитин, оскуола тутуутун ситиһиэхпит, VI спортивнай оонньуулары көрсө күүстээх үлэ-хамнас туарын, АКЦ тутууга ситэриллиэхтээгин кэспээтэ. Куоластааһын түмүгүнэн правительство ытыгар үлэтин биһирээн, отчуот онорбут хамаандаҕа махтанан, ытыс тыаһынан атаардыбыт. М. Аргунов бэлэмнэбит үлэлэрин тийһэн, болдомтобо ылаайаллар диэн, Никифоровка туттарда.

Т. НИКОЛЬСКАЯ,
Никольская

Култуура сыла

Быйыл Россия үрдүнэн кэтэһиилээх култуура сыла биллэрилиннэ, бу чэрчитинэн элбэх үлэ-хамнас уонна үгүс сана уларыһылар, сана сүүрээһинэр күүтүллэллэр эрэйиллэр. Култуура өйдөбүлэ киэн, киһи быһытыгар-майгытыгар тийэ, тутта-хапта сылдыһына, бэйэ-бэйэҕэ истин сыһына үөскэтиигэ сүдү оруоллаах. Быйылгы култуура сыла Үөдэйгэ тэрээһиннээхтик сабалланна. Ол курдук, «Сага дьылга баҕа санаа туолуута» диэн бырааһынныктаагы дьоро киэһэни Сардана Романовна Габышева салайааччылаах «Сарыал» сынныалаҥ киин үлэһиттэрэ тэрийэн ыттылар. «Оҕо саас кэрэ өйдөбүлэ» диэн мультик геройдарынан макет онорууга З.А. Попова уонна М.Н. Новгородова дьэ кэргэттэрэ кыайылаабын тахсан сыаналаах бириһинэн наҕараадаланнылар. Кирири билиэтинэн сыаналаах бириһитэр уонна көмүс онгоһуктар оонньоннулар. Сылбын аайы үгэс быһытынан дьэ олоһор оҕолорго бэлэх онорон утеник ыттылар. Быйылгы сылга «Аптаах аан кистэлэнэ» диэн кырачааннар үтүө үөрүүлээх күнү бэлэхтэтилэр. Сынныалаҥ киин үлэһиттэрэ «Буратино» остуоруйаны туруоран сэргэх күнү тэрийдилэр, кырачааннар ырыа, хоһоон ааҕан бэлэх эгэлгэтин туттулар. «Сага дьылга баҕа сорти» дьоро киэһэтин Эдуард Сергеева салайааччылаах «Ымьаана» түмсүү ааспыт үйэ быһын сэгэтэн уонна аныгы тэтимнээх үгүкүлэри туруоран, оонньуу-көр тэрийэн сага сылга үгүс дьону муштулар. С.Р. Габышева режиссердаах

ТЭРЭЭҢИННЭЭХТИК САБАЛАННА

«Сүлүүкүттэр сүпсүлгэннэрэ» диэн театральнай туруорууну ороһуоспа күн сынныалаҥ киин үлэһиттэрэ эдэр ыччаты кытта туруордулар. Бу күн нэһилиэнньэҕэ сүүйүүлээх лотерея оонньонно. Сүрүн бириһи планшеты – Ю.Ю. Черноградская, таҕас сууйар массыныны – Г.А. Посельская, мультиварканы – У.А. Алексеева, радиотелефону – М.И. Охлопкова ыллылар, онтон да атын сыаналаах бириһитэри оонньоттулар. Эргэ дьылы атаара, сага сылы көрсө культура үлэһиттэрин улахан эбэрдэ кэнсиэрэ үрдүк таһымнаахтык ааста. Манна культурнай-спортивнай комплекс үлэһиттэрэ оҕолорунаан уонна дьэ кэргэттэрин кытта култуура сылын үөрүүлээхтик астылар. Бары да талааннаах дьон мустан айа-тута, үлэһи сылдыаллара көрүөххэ үчүгэй. Култуура үлэ-

тигэр өрүү көмө буолар ыччаттар, ыал ийэлэрэ Вера Данилова, Светлана Попова, Александра

Дягилева, Мария Охлопкова, Сахаяна Стручкова, Анна Фрунзе, Гульнара Черноградская, Анна Иванова, Ваня Ядреев, Владсартд Габышев, Дьулус Николаев күүс көмө буолалларыгар олохтоох «Сарыал» сынныалаҥ киинин директора С. Габышева махтала сүдү. Бу сыл кинилэргэ үгүс үөрүүнү, ситиһини аҕалаларыгар, дьону-сэргэни сэргэхситэн, саҕаттан-саҕаны, интэриһинэйтэн-интэриһинэй түгэннэри айа-тута туралларыгар баҕа санаабын тийэрдибим.

Быйыл Дьөһөгөй сылын көрсө түөлбөлөрүнэн, дьэ кэргэттэргэ хаар онгоһук күрээҕэ буолан ааста. Уопсайа хаһаангытааҕар да элбэх ыал (30 ыал) кытынна.

Саамай элбэх ыал «Айылгы» түөлбөттөн (13 ыал) көхтөөх кыт-

Күннэтэ көрөр дьоммут

Староватова Евдокия Васильевна республика дьахталларыттан биир саамай күүстээх оонньооччу буолар. 50 сылы быһа элбэх оройуоннай, республиканскай күрэхтэһиилэргэ бириһитээх миэстэлэри ылаттаан кэллэ. Кини 1949 сыллаахха Ньурба оройуонун Күндээдэ бөһүөлөгүр аан томороон тымныыга олунньу 8 күнүгэр күн сириҥ көрбүтэ онтон ылата 65 сыл ааһа оҕуста. Күндээдэ оскуолатыгар үөрэниэбиттэн ылата остуол тенниһигэр оонньуур. Бастакы учуутала, тренерэ Григорьев Петр Кириллович буолар. Билигин 1964 с. Күндээдэ оскуолатыгар үөрэнэ сылдьан Ньурба орой-

сааһын тухары илдьэ кэллэ. Орсылларга дьахталлары хомуйан теннис секциятын салайан ытар, араас күрэхтэһиилэр докумуоннарын онорор, формалаах буолаллары ситиһэр, эдэр сана ыччаты спорка угууар, начальнай оскуола базатыгар эрчиллиигэ ыңыртыйар уонна сылайары билбэккэ кыһыннары сайыннары дьарыктыыр. Кини билигин элбэх күрэхтэһиилэргэ Нам улуунун чийин көмүскөн кэллэ уонна өссө да көмүскүү сылдьар. «Илин энэр Кубога» диэн күрэхтэһиигэ 1994 сылтан кыттан инники күөҥгэ сылдыбыппыт, 2001 с. Аммаҕа, 2007 с. Намга, 2009 с. Мэнгэ-Хаҥаласка ытыллыбыт кү-

2004 с. Нам улуунун хамаандата Киин зонаҕа комплекснай спартакиадаҕа 2-с миэстэ, 2006 с. Саха республикатын IV спортивнай оонньууларыгар Киин зонаҕа 3-с миэстэ буоларбытыгар Евдокия Васильевна сүрүн орулуулары мэлдьэ суох. Горнайга, Бүлүүгэ, Сунтаарга, Үөһэ Бүлүүгэ, Мэнгэ-Хаҥаласка, Покровскайга, Намга, Уус-Алданга, Чурапчыга, Аммаҕа ытыллыбыт республиканскай, оройуон күрэхтэһиилэригэр араас бириһитээх миэстэлэри мэлдьи ылаттыыр. Күрэхтэһиилэргэ ылбыт грамоталарын, мэтээллэрин, бириһитэрин, кубоктарын ааҕан сиппэккин.

КЫАЙЫҢА ДЬУЛУУРДААХ

уонун үөрэнэччилэр ортолоругар 1 миэстэ буолбутун сүрдээх үчүгэйдик саныыр. Дьэ, мантан ылата остуол тенниһэ кини олоһун аргыһа буолбута уонна 1971 сылга дьылы Ньурба уонна Бүлүү оройуоннарын элбэх төгүллээх чемпионката буолталаабыта. Саха АССР республиканскай күрэхтэһиигэр 2-с миэстэни ылары ситиспитэ.

Бүлүүтээҕи педагогическай училищеҕа үөрэнэр сылларыгар «Урожай» общество алын сэбиэтигэр председателинэн талыллыбыта, остуол тенниһин секциятын ыппыта, үс сылы быһа училище хамаандата орто профессиональнай үөрэх кыһаларын спартакиадагыгар бастакы миэстэлэри ылаттаабыта. 1974 с. буулдьанан ытыыга республикаҕа 1 миэстэни ылбыта. 1967, 1972, 1973, 1974 сылларга «Урожай» общество абсолютнай чемпионката. Орсылларга кини араас таһымнаах республиканскай күрэхтэһиилэргэ бириһитээх миэстэлэргэ тиксэрэ, республика чийин Дальнай Востокка, Дьокуускай к., Находкаҕа көмүскүү сылдыбыта. Ханньы баҕарар дьон түөлбэлээн олоһор сиригэр бэйэлэрин таптыыр идэлэригэр баскес төһүү киһилээх буолаллар. Биһиги теннисистэр бары билэр киһигит Староватова Е.В. Нам улуунугар кэлиэбиттэн бэйэтин таптыыр идэтин бырахпакка,

Староватова Евдокия Васильевна спорду көбүлөөччи, тэрийэччи быһытынан үрдүктүк сыаналанар. Ханна да сырыттар кини көбүлээбит, үөрөппит ыччаттара остуол тенниһигэр үчүгэйдик оонньуулар. 1997, 1998, 2013 сс. Нам улуунун 10 чулуу спортсменнарыгар кирибитэ, 1993 с. «За личный вклад в развитие физкультуры и спорта в Республике Саха» диэн Саха сиригэр физкультурнай хамсааһын 75 сылынан наҕараадаламмыта. 2012 с. дальнай Восток уокуругар 60 саастаах ветераннар ортолоругар 1 миэстэни, 2013 с. Дальнай Восток уокуругар 50 саастаах ветераннар ортолоругар 3-с миэстэни ылаттаабыта Евдокия Васильевна билигин даҕаны эрчимнээгин, сыгытытын, кыайыыга дьулуурдааһын көрдөрөр.

Евдокия Васильевна, Эйгин теннисистэр ааттарыттан олунньу 8 күнүгэр төрөөбүт күнүнүн эбэрдэлибит!

Баҕарабыт бастын теннисистигэр кытаанах доруобуйаны, эстибэт эрчими, олоххо дьулуру, инникигэ эрэли, баҕа санаа туолуутун, баай талым олоһу, үтүмэн үгүс үөрүүнү. Дьөһөгөй сыла Эйиэхэ дьолу-соргуну тосхойдун!

Остуол тенниһин федерацията

(Төлбүрдээх төрүүккэ бэчээттэнэр)

Кэрэ эйгэтигэр

З.П. Винокуров аатынан Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолатын үөрэнэччилэрэ сылын аайы ыгытылар араас күрэхтэргэ ситиһилээхтик кытталлар. Быйылгы үөрэх дьылыгар бүтүн Росийскай таһымнаах дистанционнай конкурстарга художественнай отделение үөрэнэччилэрэ (преп. Павлов И.С., Колодез-

ИСКУССТВО ИННИКИ ЭРДЭР

никова К.И.) кыттан бэйэлэрин холонон көрөллөр.

Оскуолабыт икки үөрэнэччитэ – Макаров Гриша (преп. Колодезникова К.И.), Протопопова Настя (преп. Макарова А.А.) тохсунньу 8-11 күннэригэр Санкт-Петербург куоракка ытыллыбыт бүтүн Россиятааҕы «Звездный формат» искусство олимпиадагыгар кытыннылар. Гриша художественнай кылааска 2-с сылын дьарыктанар. Конкурса декоративно-прикладной

тыны ыллылар. Балаһыанна быһытынан хаарынан онгоһуллубут быйылгы сыл символа уонна сага дьыллааҕы тизмэнэн онгоһук диэн буолбута. Хас биридии дьэ кэргэнгэ оҕотуттан саҕалаан, ийэ, аҕа, эһэ, эбэ кыттыбыта кэрэхсэбиллээх. Кинилэр онгоһуктара барыта ис хоһоонноох, дириг ийиһилээх, дьэ кэргэни бөһөргүтэр, түмэр аналлаахтына чочуллан онгоһуллубуттар. Бу күрэххэ үс бастын миэстэ таһыста, 10 номинация анана уонна кыттыбыт дьэ кэргэттэргэ сэмэй бэлэхтэр тутгарылыннылар. Бастакы миэстэҕэ Вилена Алексеева дьэ кэргэнэ быйылгы сыл символун Дьөһөгөйү онорон кыайылаах буолан сыаналаах бириһинэн наҕараадаланна. Иккис бириһитээх миэстэҕэ Афанасий Винокуров, үгүс миэстэҕэ Устин Софронов дьэ кэргэттэрэ туттулар. 10 бастын номинация иһигэр «Лучший символ года» Наталья Егоровна Зырянова бэйэтин намчы илиитинэн чочуйан онорбут сахалы тыһынаах Дьөһөгөй кыайылааһынан буолла. Маны таһынан, «Лучшая выдумка» Спиридон Кириллин, «Новогодний серпантин» Январий Неустроев, «Лучший Снеговик» Алексей Неустроев, «Новогоднее открытие» Зоя Попова, «Новогоднее веселье» Фекла Лиханова, «Лучший дизайн» Данил Алексеев, «Оригинальный символ года» Дария Ядреева, «Воля к победе» Мария Иванова, «Подарим детям радость» Эдуард Данилов дьэ кэргэттэрэ бу бастын номинацияларга тигистилэр.

Манньы күрэхтэр сыллата ытыллылар дьону-сэргэни кэрээҕэ көбүлүүр, дьэ кэргэни бөһөргүтэр.

Е. ЭВЕРСТОВА, Үөдэй

искусствоҕа «Квинтэссенция души» уонна «Сияние севера» үлэлэрэ дьүүлүүр сүбэ үрдүк сыананы ылан быыстапка кыайылааһынан буолла.

Народнай отделение VI кылаһын үөрэнэччитэ Настя Протопопова инструментальнай толоруу номинациятыгар (концертмейстера Новгородова Е.П.) I истиэпэннээх лауреат аатын

ИСКУССТВО ИННИКИ ЭРДЭР

Ити курдук, оҕолорбут Санкт-Петербург бэлиэ историческай миэстэлэринэн күүлэйдээн, саҕа Мариинскай театрга аатырбыт музыкант, дирижер В. Гергиев оркестрын тыһынаах доһуһуолун истэн, элбэҕи билэн-көрөн сэргэх кэпсээннээх, үтүө сонуннаах дойдоларыгар кэллилэр.

Д.Г. КОРЯКИНА, Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолатын завуһа

Художник, график Э.С. Сивцев 85 сылынан

ААТА ААТТАНА ТУРУО БА

Хатын-Арыы нэһилиэгэ элбэх киэн туттар, биллиилээх уос номофор сылдыар дьондордоох. Ол курдук, киэн тутта ааттыбыт үс Винокуровтары. Илья Егорович Винокуров – уһулуччулаах государственнай уонна политической деятель, Аҕа дойдуну көмөскүүр Улуу сэрии сылларыгар Саха омугу маассабай өлүүтүн быһаабыта. Илья Дорозьевич Винокуров – сахалартан бастакы композитор, кини бэлэмнээбит Карл Маркс аатынан колхоз художественнай самодеятельноһун коллектива 1954 сыллаахха Москва куоракка Бүтүн Россиятаагы художественнай самодеятельность көрүүтүн фестивалыгар ыңгырыллан ситиһилээхтик кыттан кэлбитэ. Илья Дорозьевич Винокуров – Чабылдан саха биллиилээх поэта, быйыл үбүлүйдээх 100 сылын бэлэтиэхпит. Илья Дорозьевич суруйааччылар Союзтарын чилиэнэ, талааннаах тылбаасчыт, нуруокка киэнник биллибит, таптаан ылыыр «Хайыһар» диэн ырыа автору.

1976 с. матырыйаалтан).

Художник ийэтэ уус-уран тарбахтаах нуруот маастара, Саха ССР искусствотун үтүөлээх деятелэ, Анастасия Егоровна Сивцева буолар. Анастасия Егоровна былыргы саха үгэстэрин тутуһан, араас на-

циональнай таҕаһы, дьибэзэ туттар оҥоһуктары, көбүрдэри, ат киэргэлин таҕаһынан, тириинэн, оҕуруонан, сабынан, көмүһүнэн киэргэтэн оҥорору уһулуччу кэрэ көстүүлээх. Ол да иһин, Анастасия Егоровна үлэлэрэ дойдуга араас куораттарыгар, ону таһынан Монголияга, Японияга тийэр көрдөрүлүүбүттэрэ.

Эллэй Семенович ураты болдомтогон тыа сириг дьоно, булчуттар, сылгыһыттар, суоппардар, олонхоһуттар, сэрии уонна үлэ ветераннара уонна оҕо-аймах тардаллара. Холобура, «Хотугу сир үлэһит дьоно», «Саха дьахталлара», «Олонхоһуттар», «Саха национальнай оонньуулары», «Балдыт» диэн графическай сериялар буолаллар. Эллэй Семенович биир өлбөт-сүппэт үлэтинэн добоһторуонаан В. Карамзинньын уонна И. Корякинньын «Дьулуруйар Ньургун Боотур» олонхо кинигэтин тахсытыгар ойууларын оҥорсубута буолар.

Эллэй Сивцев айымньылары дойдуга иһигэр уонна кыраныһыса тас өттүгэр буолуоталаарыт үгүс ахсааннаах быстапкаларга туруоруллан көрдөрүлүүбүттэрэ. 1978, 1986 с.с. Якутскайга буолбут персанальнай быстапкаларга кини айар талаанын

бары өттүнэн көрдөрбүттэрэ. Маны тэнэ, 1981 с. Нерюнгри – Сербяньный Бор – Беркакит, 1979, 1989 с. Москва куоракка персанальнай быстапкаларга тэрйиллибитэ. Саха художнигын быһыытынан бэйэтин нуруотун үгэһин, кини олоһун олоһун, культураны киэнник көрдөрөр үгүс үйэлээх үлэлэри айбыт художниктартан биридэстэрэ буолар. Кини үлэлэрэ «Искусство», «Художник», «Творчество», «Огонек» сурунааллары сэргэ Германия «Бильденге Кунст» сурунаалга тахсыбыта. Эллэй Сивцевы «Саха графикаһын аҕатынан» саамай сөпкө ааттыыллара уонна кини бэйэтин тула искусство бу салаатыгар бэрэниилээх художниктары түмэн таһаарылаахтык үлэлээбитэ.

Эллэй Семенович төрөөбүт дойдутугар, Кыһыл Дэрэбинэ, суол кытытыгар турар гражданскай уонна Аҕа дойдуга Улуу сэриилэрин сиэртибэлэригэр аһаҕастык паамытыннык баар. Үстүү кырыылаах үс миэтэрэ үрдүктээх, бетон обелистарга дьон дьоллоох олоһун иһин охтубут буйуттар ааттара суруллубут. Бу паамытынныгы барыйыактаабыт киһинэн Эллэй Сивцев буолар. Кини кэргэнэ Сивцева (Толстоухова) Евдокия Федотовна (1929-1981 сс.), сахалартан биридэстэки профессиональнай балерина, 1950-1963 сылларга сценага бастык партияларга үнкүүлээбитэ. 1963-1979 сс. пенсияга тахсан баран самодеятельнай үнкүү бөлөһүн коллективтарыгар Сергей Зверев үнкүүлэрин сөргүтүүгэ элбэх үлэни ыһыпта. «Сарыал» үнкүү ансамблын салайбыта. Иппит кыһа Романова Анисия Романовна, пенсияга тахсыар дьэри районнай типографияга линотипиһынан үлэлээбитэ. Кыһа Сивцева Элеонора Эллиевна Дьокуускай куоракка олоһор, Ярославскай аатынан История уонна Хотугу дойдуга нуруоттарын государственнай музейын учуонай секретарынан үлэтир.

Сивцев Эллэй Семенович бэс ыйын 15 күнүгэр 1994 сыллаахха Дьокуускай куоракка 66 сааһыгар сылдыан эмискэ өлбүтэ. Кини айбыт уус-уран уобарастара төрөөбүт нуруотун, кэнчээри кэлэр ыччакка үгүс холобуру, өйдөбүл уонна өлбөт-сүппэт улуу саха худуһунньук аатын ааттата туруоҕа. Эллэй Семенович төрөөбүт нэһилиэгэр, кини үлэтин тула элбэх былааннаах үлэлэр күүтүллүлэр, араас хабааннаах быстапкалар, музейнай уруоктар, викториналар, конкурстар ытыгыллаахтара, манна нэһилиэк уонна Нам улуһун дьоно көхтөөхтүк кыттыахтара диэн эрэнэбит.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

УҺУРЭХ ТЫПТАР

Күндүтүк саныыр ийэ-битин, эдьийбитин, ээби-тин **СТАРОВАТОВА ЕВДОКИЯ ВАСИЛЬЕВНАНЫ** 65 сааскын туолбут үбүлүйдээх күнгүнүн үөрэнкөтөн туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр кытаанах доруобуйаны, эстибэт эрчими, олоххо дьулуруу, инникигэ эрэли, баҕа санаа туолуутун, баай-талым олоһу, үтүмэн үгүс үөрүүнү. Дьөһөгөй сыла Эйиэхэ дьолу-соргуну тосхойдун, Эн спордунаан, остуол тинниһин дьарыктанан, элбэх кыайыны ситиспиккинэн, ыччакка спорду көүлүлээчи быһыытынан биллэргинэн биһиги киэн туттабыт.

Эбэрдэни кытта Намтан кэргэниг Валерий Ефремович Егоров, оҕолорун, кийиитэриг, сиэнэриг, Дьокуускай куораттан Лугиновтар, Староватовтар, Егоровтар, Сангаартан эдьийинг Любовь Староватова уонна кинилэр дьэ кэргэттэрэ, Булдуттэн Любовь Егорова, Николай Егоров, кинилэр дьэ кэргэттэрэ, Ньурбаттан Яковлевтар уонна кинилэр халыг аймахтара

Күндүтүк саныыр, ытыктабыллаах убайбытын, Нам сэлээннэтин олохтообун, үлэ, спорт ветеранын **ЯДРИХИНСКАЙ АФАНАСИЙ СЕМЕНОВИЧ** 70 сааскын туолбуккунан сүһүөхтээх бэйэбит сүгүүрүйэн туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн үлэҕэ-хамнаска үтүө суобастаах сыһыанын, дьонго-сэргэҕэ ытыктабылың, олоххо тапталың биһиэхэ үтүө холобуру буолар. Санаан сандаардын, үйэң уһаатын диэн кэрэни кэрэһэлибит. Оҕолорун, сиэнэриг туһугар ахсаабат кыһамньың, эйэҕэ сыһыаның, болдомтон, өйбүл-тирэх буоларың иһин махталыгың тиэрдэбит. Күндү киһибитигэр күн сириң бары үгүөтүн, кырдыары билбэккэ чэгиэн-чэбдик сылдыан уһуннук олоһорго баҕарабыт!

Москвитиннар, Павловтар

ААСЬКА, ААНЬАЛЫҢ КҮНҮНЭН!

Тунаарар-энгээрэр, көнө-дэхси ньуураах, Тойукка хойуулуубут Тарафана сайылыгың
Тамайар киин туонатыгар
Таалааһан улааппыт,
Чэмэлгэн киэн килитин хойуу сүөгэй салгынын
Эбэригэн ингэриммит сиргэл дуоһаным
Ядрихинскай Сэмэн уола Охоһоһой Күн сириң көрөн
Сэтгэ уонус сыллар хаардарыгар хаампытың
Өрөгөй үөрүүлээх Ааньыалың күнүнэн Айхал-эбэрдэ буолуохтун!
Уола хаан буолангың сиргэ түспүт оҥоһуугун
Сиэрдээхтик толорон, саха силитин ситэрдиг:
Киэн туттуун — түөрт сылаах муоранан устааһың, ыал буолааһың,
Кыыстаах уол оҕолонор оһору Эр эт илинэн иитэн, идэни баһылаһан
Олохторун олохтоон, эбиитин Иһэ дэтэр чистэммит
Уруугун уһаппыккар Уруй буолуохтун!
Талба талааның тайааран
Талбыккынан этэр-сангар ийинилээххин,
Сиэлэр-сүүрү кэрэххэ кыайылааххын,
Тутуһар-хабыһар идэҕэ хотуулаах хоннохтооххун,
Дьэ-уот холлоһоһун аата-ахса суох дьэндэтэн —
Бар дьонго дьолун дьолооххун!
Аны да көмнэргэ: Аҕыс уонгун аһангың,
Тобус уонгун тоолангың,
Сүүс сааскар сиэлэ сырыт — диэн
Аргыс тыл маанытың,
Үөс тыл өрөгөйүн анаатаҕым буоллун! Дом! Дом! Дом!
Аллар атаһың,
Туоххаһыйар доһорун,
Үлүмнэһэр үлээннээһиң Ньукулай Бөтүрүөп

Ытыктабыллаах **ОХЛОПКОВА ИРИНА ВАСИЛЬЕВНАНЫ**, Нам селотун 4 №-дээх «Чэчир» дегсад сөбүдэссэйин «Саха республикатын үөрэҕири туйгуна» бөлигүн баҕарадаламамыккынан ис сүрэхтигиттэн эбэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, ситиһилээх үлэни, үгүс үөрүүнү! Оҕолорун, сиэнэриг, чугас дьонун ытыктабылларынан арчылыан үөрүү-көтүү үктэллэнэн уһун үйэлэн, этэнгэ сырыт диэн алгыбыт!

МБДОУ 4 №-дээх «Чэчир» коллектива

Ытыктыыр, убаастыыр күндү саҕасыгың, тапталлаах ийэни, эбэни, үлэ ветеранын, Нам сэлээннэтин олохтообун **ДЬАКОНОВА АЛЬБИНА ВАСИЛЬЕВНАНЫ** 65 сааскын туолбут үбүлүйдүгүн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн оҕолорун, сиэнэриг туһугар ахсаабат кыһамньың, үгүс үтүө сүбэң, сылаас тапталың иһин истинник махтанабыт! Дьэ кэргэниң тапталыгар уйдаран, чугас дьонун ытыктабылларынан арчылыан үөрүү-көтүү үктэллэнэн уһун үйэлэн, этэнгэ сырыт диэн алгыбыт!

Москвитиннар, Павловтар

Ытык-мааны, тумус туттар киһибит, күндү кэргэниң, аҕабыт, эһэбит, Бөтүн нэһилиэгин олохтооһо, үлэ ветерана **ХРИСТОФОРОВ КИМ ГЕРАСИМОВИЧ** 65 сааскын туолар дьолун-мааны күнгүнүн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Биһиги туспутугар үгүс үтүөң, тугунаан да көмнэмэт аата-ахсаана суох көмөн, сүбэң-амаң, аҕалы амаарах, эһэли эйэ-дэс сыһыаның иһин барҕа махталыгың тиэрдэбит! Баҕарабыт ыстаал курдук кытаанах доруобуйаны, үөрэ-көтө оҕолорун, сиэнэриг сылаас тапталларыгар бигээнэн өссө да этэнгэ, чэгиэн-чэбдик, элбэги аһа, суруйа олох кэрэ көстүүтүн хойуһан сурукка тиһэнгин барыбытын үөрдэ сырыт.

Кэргэниң, оҕолорун, кийиитин, күтүөтүн, сиэнэриң

Үөрэх эйгэтигэр

Биһиги оскуолабытыгар тохсунньу 16 күнүгэр кырдыаҕастар балаҕаннарыгар төрүт культуура учуутала Павлова Д.А. салалтатынан таҥха оонньуота ытытылынна. Манна бастаан учууталбыт Павлова Д.А. уонна төрөппүт Николаева И.Н. биһигини арчылааһыгар, киртэн-хаһтан ыраастааһыгар, онтон нэһилиэк ытык кырдыаҕаһа, алгысчыт Соловьев Филипп Алексеевич Аал уоту оттон алҕаата, үрүң аһынан аһах тутта. Ол кэнигиттэн таҥха оонньуота саҕаламмыта. Манна кинигэ ааһы (Федорова А.К., Николаева И.Н.), хаартынан таайы (Павлова Д.А., Жиркова С.А., Жиркова Е.Н.), буюсканы уматы (Николаева Н.Ф.), уулаах ыстакаанынан билгэлэни (Васильев И.И.), инньэ сүүрдүүтэ (төрөппүт Барашкова А.К.), түөрэх ырааһы (Павлова Д.А.) о.д.а. оонньууларга оҕолор бэрт көхтөөхтүк кыттан, инникибитин билгэлэнэн, сүргэбит көтөбүллэн дьэбитигэр тарбастыбыт.

Бу тэрээһини биһиги төрөппүттэриг Николаева Ирина Николаевна, Барашкова Анастасия Кирсановна уонна Намнаағы педагогическай практиканы бара сылдыар биһиги оскуолабыт выпускниктара Николаева Ньургунна Филипповна уонна Васильев Иван Иванович бу тэрээһингэ бэрт көхтөөхтүк кытыннылар. Учууталларбыт кыттан, тэрийэн ыһыттарыгар биһиги махтанабыт, аны да маньк оонньуулары ыталларыгар баҕарабыт.

Кыһынгы сыннаһан бүтэн, үөрэх кэмэ саҕаланна. Быйылгы

үөрэх сылыгар биһиги, оскуола оҕолоро, кэккэ ситиһилээхпит. Ол курдук, республикатаағы «Инникигэ харды» НПК-ға 6-с кылаас үөрэнээччитэ Оконешникова Ани (сал. Федорова А.К.), 9-с кылаас Олесов Дима 4 степеннээх димплмант (сал. Колесов А.М.), 10-с кылааска үөрэнэр Сысолэтин Николай (сал. Охлопкова Е.П.) номинант аатын ылылар.

Маны таһынан, Үөдэй орто оскуолатыгар тохсунньу 4-10 күнэригэр дьэри улуус волейболга хамаандатын оҕолоругар сбор

БИЛИГИТ ХАНЫ ТУРДУН

ытытылынна. Манна биһиги оскуолабытытан 10-с кылаас үөрэнээччилэрэ Васильева Сардаана, Охлопкова Санааһа баран дьарыктанан кэлибит. Оскуола интернатыгар олордубут, күннэ иккитэ дьарыктанныбыт. Улуус оскуоларыттан барыта 22 оҕо (Көбөкөн, Хатырык, Модут, Нам) кэлбит. Тренердэри-

нэн Стручков К.П. уонна Парников А. Е. сырыттылар. Биһиги Үөдэй орто оскуолатын директорыгар Барашков Анатолий Ивановичка уонна интернат бары үлэһитэригэр истин сыһыаннарыгар, минньигэс астарыгар махтанабыт, үлэлэригэр үрдүк ситиһилэригэр баҕарабыт.

Тохсунньу 24 күнүгэр оскуолаҕа «Ступеньки знаний» диэн интеллектуальнай оонньуу ытытылынна. Бу оонньууну учууталлар Охлопкова Е.П. (нуучча тыла уонна лит.), Соловьева М.В. (физика уо. информатика) уонна эдэр учуутал Захарова

В.Л. (нуучча тыла уонна лит.) иилээн-саҕалаан, тэрийэн ытытылар. Манна икки бөлөһүнэн, хамаандаҕа 4 оҕо, 2 төрөппүт буолан оонньоотубут. Оонньууга бастакы бөлөххө (5,6,7 кыл.) 4 түһүмэһин барда. 1 түһүмэх – викторина «Дьэ, бу дыкти», 2 түһүмэх – «Знаешь ли ты логотип?», 3 түһүмэх – «Перевертыш в названиях сказки», 4 түһүмэх – «Черный ящик» диэн ааттанан ытытылынна. Манна кыайылаах аатын 7 кылаас хамаандата ылла. Онтон иккис бөлөххө (8,9,10 кыл.) 1 түһүмэх – «История в лицах», 2 түһүмэх – «Афаризмы», 3 түһүмэх – «Блиц опрос», 4 түһүмэх – «Что, где, когда», 5 түһүмэх – «Черный ящик» диэн түһүмэхтэринэн барда. Манна 9 кылаас хамаандата кыайда. Бу кыайыт хамаандалары ситиһилэринэн эбэрдэлибит, өссө да билигит ханы турдун.

Сардаана ВАСИЛЬЕВА, I Хомустах оскуола, 10 кылаас

«Аргыс-такси» по селу и улусу. Проезд до 24.00 – 100 руб., с 24.00 до 07.00 – 150 руб.
43-111, 43-232,
89142913221, 89841174289
89248676068, 89644250411
Грузовые перевозки
Предъявителю купона скидка – 20 руб.

«ОЛУК» маҕаһын «БИРЮСА» МОРОЗИЛЬНАЙ ЛАРЬДАРЫ дьэбэ тиэрдэн биэрэргэ сайаапка хомуйар:
Бирюса-200НК-5 **19 100** р. (гл.крьшка)
Бирюса-260НК-1 **20 000** р. (гл.крьшка)
Бирюса-260НК-5 **21 000** р. (гл.крьшка)
Бирюса-355НК-5 **23 500** р. (гл.крьшка)
Бирюса-455НКЭ **29 800** р. (гл.крьшка)
Бирюса-560НКЭ **33 700** р. (гл.крьшка)
Бирюса-260Н-5 **22 600** р. (стекл.крьшка)
Бирюса-146LE **20 200** р. (морозильный шкаф)
Бирюса-148LE **16 500** р. (морозильный шкаф)
Бирюса-14Е-2 **14 000** р. (морозильный шкаф)
Ону таһынан керамической плиталар, стиральной массыналар (для сельской местности), кровать-гумбалар, мультимедиакалар, камуфляж, утуяр таҕас уонна да араас табаар эгэлгэтэ атыгы баар.
Тиэрдэн биэри төлөбүрү киин улуустарга 1000 солк.
Дьокуускай к. «Олук» маҕаһын, Красноярова ул. 1/1, тел: 8-4112-36-53-07, 8-962-739-12-05.

БИЛЛЭРИИЛЭР

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаєте запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

РАСПОРЯЖЕНИЕ 20.01.2014 г. № 82-р с. Намцы

Об утверждении средней рыночной стоимости одного квадратного метра площади жилого помещения в МО «Намский улус» на 4 квартал 2013 г.

Во исполнение приказа № 124 от 03.09.2010 года Министерства строительства и промышленности строительных материалов РС(Я) «Об утверждении методики определения средней рыночной стоимости одного квадратного метра площади жилого помещения в муниципальных образованиях РС(Я)», для реализации распоряжения главы МО «Намский улус» № 1359р от 6 октября 2010 года «Об определении

средней рыночной стоимости одного квадратного метра площади жилого помещения в МО «Намский улус», распоряжаюсь:

1. Утвердить для расчета размера социальных выплат за счет средств бюджета разных уровней, среднюю рыночную стоимость одного квадратного метра площади жилого помещения на 4 квартал 2013 года в размере 32 918,98 (тридцать две тысячи девятьсот восемьдесят восемь руб. 98 коп. за 1 квадратный метр жилого помещения).

2. ГУ Намское управление социальной защиты населения при Министерстве труда и социального развития РС(Я) (Парников Н.Г.), управлению капитального строительства и архитектуры (Сысолятина А.П.) при определении суммы средств социальных выплат за счет средств бюджета разных уровней, выделяемых на приобретение (строительство) жилых помещений категориям граждан, имеющим на это право в соответствии с действующим законодательством, руководствоваться утвержденной средней рыночной стоимостью одного квадратного метра площади жилого помещения.

3. Настоящее распоряжение опубликовать в средствах массовой информации.

4. Контроль за исполнением настоящего распоряжения оставляю за собой.

Глава улуса А. Атласов

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

УОЛУН КЫРБААБЫТТАР, МАЛЫН УОРБУТТАР

Ааспыт нэдиэлэҕэ 13 киһи кырбаммыт, эчэйбит. Олунньу 9 к. Нам с. гр. И., 1963 с. төрүүх өлбүт. Олунньу 9 к. Нам с. гр.-ка Е. биллэрбитинэн киһи уола кырбаммыт, ону таһынан дьэбэлэригэр тэн иистэнэр массыналарын уонна иһитэрин уорбуттар. Олунньу 7 к. биллибэт киһи «Эрэл» ТХПК гарааһын аанын алдьатан УАЗ-фургон массынаны угоннаабыт. Олунньу 3 к. Дьокуускай-Нам суолун 76-с км «Тойота Кроун» массына умайбыт. Нэдиэлэ устата 2 киһи сүппүт. Ол курдук олунньу 3 к. гр. Д. Намтан куоракка таксинан барбыт уонна сүтөн хаалбыт, бу күн гр. Д. булуллубут. Олунньу 6 к. гр.-ка К. биллэрбитинэн киһи биригэ олоорор киһитэ гр. В. тохсунньу 31 к. дьэбэттэн тахсан барбыт уонна ханна баара биллибэт. ГАИ 333 массынаны бэрэбиэркэлээбит, 61 боротокуол толорбут, стоянкаҕа биир массына туруоруллубут, 4 материальной суол быһылаана тахсыбыт.

От 11 февраля 2014 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков, по адресу:

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. М.К. Аммосова, 19, площадью 1927,00 кв.м, для использования под индивидуальное жилищное строительство;

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. В.П. Жирковой, 4, площадью 2086,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;

* Партизанский наслег, ур. Мунгур иерэ, площадью 15976,00 кв.м, под ЛПХ (полевой земельный участок).

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Директор Р.К. Колодезников

РЕШЕНИЕ

ИКМО «Хомустахский 1 наслег» от 07 февраля 2014 г. № 7

«Об аннулировании регистрации кандидата на должность главы МО «Хомустахский 1 наслег»

1. Аннулировать регистрацию кандидата на должность главы МО «Хомустахский 1 наслег» Николаева Андрея Анатольевича по ст. 39, п. 1, 2, 3 Закона РС(Я) «О муниципальных выборах в РС(Я)» на основании личного заявления кандидата;

2. Опубликовать настоящее постановление в районной газете «Энсиэли».

Председатель ИКМО Дьяконов М.Н.

Секретарь Чичигинарова К.С.

ООО «ВИКАРТ»

Немогонский хлебозавод

Связи с расширением на постоянную работу требуются Пекари, Кондитеры, Разнорабочие, Водители, Грузчики, Авто слесари.

От вас: Ответственность, умение работать в команде, энергичность, желание, можно

без опыта работы, возраст от 23 до 38. При себе иметь сан книжку.

От нас: Достойная заработная плата, соц пакет.

Обращаться по тел: 89142941877 89142665000

В г. Якутске р-н Птицефабрики продается 2-х этажн. дом – 250 кв.м, 1 эт. блоч, 2 эт. брус, гараж на 2 а/м, газ, вода, септик, уч. 9 соток. Удобные подъезд. пути – можно под магазин, бизнес – 12 млн. руб. Торг уместен.
Тел. 89142330134

Деньги Легко и Быстро!

От 2000 до 15000 руб. по двум документам. Теперь работаем и по воскресеньям.

Наш адрес: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, ТЦ «Электра-Продукты», 2-й этаж, тел. 89142723633. Режим работы: с 10.00 до 18.00, сб.-вс.: с 10.00 до 15.00 ч.

Көннөрүү

«Энсиэли» хаһыат олунньу ый 5 к. 2014 с. «Огуу уота» отчуоттуур дьэн суруйуубар мин буруйунаан «Саха сириг суруйааччыларын сойууһун чилиэнигэр биһигиттэн 8 киһи баар» дьэнгэ суруйааччы Потапов Ю.В. – Саргын көтүгүллэн хаалбыт. Онон Юрий Васильевич бырастыгы ынарыгар көрдөһүбүн.

Ааптар Е. Феофанов

Сделаем по вашим размерам современную, корпусную мебель, офисные перегородки, лоджии.
Тел. 89247610053

Грузовые перевозки по селу, по городу.
Тел. 89243661967, 89841160270

Услуга водовоза (1 т).
Тел. 89246635184, 42-2-56

Куплю рога оленя и лося.
Тел. 89841040178

Кэбиһиилээх от атылы-быһын.
Тел. 26-1-34, 89243603480

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күн-дьыл ааһара түргэнин. Сыл анараа өтүгүр олунньу 12 күнүгэр күндү кэргэним, аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, Нам улуунун олохтооҕо Колесов Алексей Алексеевич ыарахан ыарыыттан бу орто дойдуттан суох буолбута.

Биһиги аҕабыт 1936 с. алтынны 5 к. Нам сэлэниһэтигэр Ульяна Георгиевна, Алексей Иванович Колесовтар дьэ кэргэнэригэр иккис оҕонун күн сириг көрбүтэ. Кинилэр биригэ төрөөбүт икки эбиттэр. Аҕата кыра эрдэбинэ орто дойдуттан баран хаалар. Эдьийэ Агаша саҥа улаатан эрэр кыыс ыарахан ыарыыттан олохтон туюруур. Аҕабыт саҥа улаатан эрдэбинэ ийэтэ барахсан ыарахан ыарыыттан икки хараҕыттан матар. Аҕабыт олох кыра эрдэбиттэн ийэтин сизэтин иккиэн тугу булбуттарынан аһаан-сиэн сут-кураан, сэрии сылларын ыарахан кэмнэрин үтүө санаалах дьоннор көмөлөрүнэн этэнгэ туораан кэлбит дьоллоох эбит. Нам улуунун Шмидт дьэрибинэтигэр 1943 с. оскуола боруугун атыллыыр. 1945 с. ыам ыйын 9 к. ийэтин ыарахан ыарыыттан сүтэрэр. Оҕо ол аһытыгар айманар, ытыр-сонгуур, чорон соҕотох хаалар. Тулайдах оҕо сорун-мунгун эт хаанынан билэр. Балга туох үлэ баарынан сайынн оҕу сизэтин, кыһынын хотонго үлэлээн сылдьар. 1950 с. таайа Кайгородов Василий Петрович, Аҕа дойдуну сэриитин кыттыылааҕа, юрист, колхозтар бөдөҥсүүлэригэр бачымын көтөҕөн Карл Маркс холкуоска председателинэн ананан кэлэр. Онно быраатын көрдөөн булан иитэ ылар. «Мин таайым ханан да миигин мөхпөт, тиэн көбүстээх этэ. Оҕо саас дьо-

лун, үөрүүтүн-көтүүтүн онно билбитим», – дьэн этэрэ. Саамай элбэхтэ сэбизскэй былаас кэминээҕи олоххо махтанара. 1959 с. Армияҕа сулууспалы барар. Армияттан кэлэн баран 1962 с. Новосибирскай куоракка суоппар идэтин бүтэрэн баран суоппарынан үлэтир. 1965 с. ийэбитин Сивцева Мария Дмитриевнаны көрсөн, сүрэхтэрин холбоон ыал буолбуттара. Аҕабыт ийэбитинин 3 оҕону күн сириг көрдөрөн, элбэх сиэн, хос сиэн тапталын билэн сирдээҕи олоҕу олорон ааста.

Биһиги аҕабыт бэйэтин холобурунан ыал аҕата хайдах буолуохтааҕын көрдөрөн ааста. Ол курдук, сүөһүтүн-аһын көрөн, оттоон-мастаан, оҕолорун үрдүк үөрэхтээн, дьизэлээн, сиэннэрэ үрдүк үөрэхтэнэллэригэр кытта көмөлөспүтэ. Ийэбитин кытта 49 сыл иллээх дьизэ кэргэн буолан олорон ааста. 48 сыл устата биир да саахала суох илиитин массына уруулуттан араарбатах кырдыаҕас ветеран суоппар. 1962 сылтан 20 сылы быһа «Сельхозтехника» суоппардыр. Быстыбат айан, түүннэри-күнүстэри Большой Невертэн таһаҕас таһыта, пятилетканы көрсө былаан туолуута, элбэх суоппар буолан үөрэхтө айанньыллара. Үлэтин наар өрө туттара, «Сельхозтехника» саҥа таас дьизэ, хонтуора, гараж үлэҕэ кириилэригэр элбэхтик айаннаан урукку суоппардар түбүгүрбүттэрэ, сүүрбүттэрэ. Тымныны тымны диэбэккэ айаннаабыттар. «Якутмежсовхозстрой» МПМК суоппарынан үлэтир. Тэрилтэҕэ саҥа комплекс хотон тутуутугар таһаҕас таһар. Кэнники сааһыран баран «Быйан» ООО пенсияҕа тахсар диэри суоппарынан дизтопливо таһар массынаҕа үлэтир. Ыраах суол, бааһына онорор биригээдэлэргэ солярка таһар. Аҕабыт 48 сылы быһа суоппар үлэтин үлэлээн, таһаҕас

таһан дьонго көмөлөһөн элбэх махталы ылбыта. Аҕабыт көнө, чизинэй, эпит тылыгар турар, сүрдээх эппиэтинэстээх буолан үлэлээбит тэрилтэтэ сайдарыгар, улаатарыгар туох баар күүһүн-уоһун, өйүн-санаатын уурара.

Көмүс көлөһүнэ сыаналанан элбэх Махтал сурук хаһаайына, үлэ ветерана, ветеран суоппар, «Пятилетка кыайылаах суоппара» дьэн даҕастабырыаннаан наҕараадаламмыта. Уонна уонна сиригэн сибээс управлениегын 200 сылыгар юбилейнай бэлэс хаһаайына. Биһиги аҕабыт бэйэтэ кэтэх хаһаайыстыба тэринэн, оҕуруот олордон бу күн сириттэн барыар диэри сиэннэрин кытта көрөн-истэн кэлбитэ. Оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар оҕуруотун хортуоппуйунан көмөлөһөн күсүкө буола сылдыбыта. Биһиги таптаан дэлэҕэ «Эһэбит хортуоппуйа саамай улахан, минни-ахсыт, кып-кыһыл» дьэн ааттыахпыт дуо. Сиэнэ кыыс «Дети Азии» оҕолор күрэхтэһиилэригэр ситиһитинэн киэн туттара.

Биһиги аҕабытын бу орто дойдуттан атаарар ыарахан күммүтүгэр күсүкө-көмө буолбут чугас дьоммутугар, аймахтарыбытыгар, биригэ үлэлээбит табаарыстарыгар, «Быйан» ООО коллективыгар дьизэ кэргэммит аатыттан барҕа махталбытын тиэрдэбит. Тус олоххутугар үгүс үтүөнү, кытаанах доруобуйаны, өрүү сырдык, ыраас халлааны баҕарайыт.

Күндү кэргэним, аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, эн үтүө көнө майгың, олорбут, үлэлээбит үлэн оҕолорго, сиэннэргэр үтүө өйдөбүл, холобур буолан үлэҕэ, үөрэххэ угуйа туруоҕа. Эйигин баарыт тухары өрүү өйдүү-саньы сылдыахпыт. Бидан дьылларга быраһаай, күндү киһибит...

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэнэ, кийиттэрэ, күтүөтэ

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информативнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтин, дьизит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кирибит суруктар төнөрүллүбүттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛАР:

редакторы солбууааччы — **41496**, суругу тиһии, хаһыаты тангы — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496.**

«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, таһыһына уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэннэ. **Адырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт. лис **Көгүл сыананан атылланар Индекс — 54889.** Тираһа — 2134 Бэчээккэ илии баттанытын графига — 12:00 ч. 11.02.2014 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 11.02.2014 с.